

Пропозиції
Міністерства освіти і науки України
до проєкту Закону України
«Про безпеку та здоров'я працівників на роботі»
(реєстр. № 10147 від 13.10.2023,
Кабінет Міністрів України)
(друге читання)

Міністерство освіти і науки України, підтримуючи ініціативу, запроповану законопроектом, зазначає про необхідність доопрацювання деяких його положень та в межах компетенції надає такі зауваження і пропозиції до проєкту акта.

1. Відповідно до статті 43 Конституції України використання праці неповнолітніх на небезпечних для їхнього здоров'я роботах забороняється.

Статтею 188 Кодексу законів про працю України визначено, що не допускається прийняття на роботу осіб молодше шістнадцяти років.

За згодою одного із батьків або особи, що його замінює, можуть, як виняток, прийматись на роботу особи, які досягли п'ятнадцяти років.

Для підготовки молоді до продуктивної праці допускається прийняття на роботу здобувачів освіти закладів загальної середньої, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої чи вищої освіти, які здобувають у будь-якій формі початкову, базову середню чи профільну середню освіту для виконання легкої роботи, що не завдає шкоди здоров'ю і не порушує процесу навчання, у вільний від навчання час по досягненні ними чотирнадцятирічного віку за згодою одного з батьків або особи, що його замінює.

Згідно із статтею 53 Закону України «Про освіту» здобувачі освіти мають право, зокрема, на безпечні та нешкідливі умови праці, трудову діяльність у позанавчальний час.

Звертаємо увагу, що проєктом Закону пропонується виключити з Кодексу законів про працю України статті 190, 192, нормами яких, зокрема, забороняється застосування праці осіб молодше вісімнадцяти років на важких роботах і на роботах з шкідливими або небезпечними умовами праці, а також на підземних роботах, залучення до підіймання і переміщення речей, маса яких перевищує встановлені для них граничні норми, та залучення до нічних, надурочних робіт і робіт у вихідні дні. Водночас стаття 29 законопроекту в частині обов'язку роботодавця щодо забезпечення безпеки та здоров'я працівників, які не досягли 18-річного віку, не містить у повному обсязі норм, що забезпечуватимуть таку безпеку, зокрема це стосується заборони

МОН № 1/96-П-25 від 10.06.2025

Підписав: Лісовий Оксен Васильович

Сертифікат: 3FAA9288358EC0030400000ED3236000AD9E100

Дійсний: з 14.03.2025 11:28:13 по 12.03.2027 11:28:13

залучення такої категорії працівників до підземних робіт, робіт у вихідні дні тощо.

2.3 метою приведення положень законопроекту у відповідність до законодавства України, що діє у сфері освіти і науки, зокрема, норм Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» пропонуємо:

1) абзац другий частини четвертої статті 4 проєкту Закону викласти в такій редакції:

«здійснення управління у сфері наукової та науково-технічної діяльності з безпеки та охорони здоров'я працівників на роботі;»;

2) скрізь за текстом законопроекту після слів «наукових досліджень» додати слова «та науково-технічних (експериментальних) розробок»;

3) у статті 9 проєкту Закону:

- у частині першій слова «науково-дослідних робіт» замінити словами «наукових (науково-технічних) робіт»;

- частину другу викласти в такій редакції:

«2. Заохочення державою досліджень у сфері безпеки та охорони здоров'я працівників на роботі також передбачає:

1) підтримку розвитку дослідницької інфраструктури, структур післядипломного навчання для фахівців, вчених, наукових та науково-педагогічних працівників;

2) організацію та координацію співпраці між різними заінтересованими національними структурами, сторонами соціального діалогу;

3) вільний доступ та поширення результатів наукових досліджень та науково-технічних (експериментальних) розробок, а також іншої науково-технічної інформації, що сприяє просуванню знань і досягненню прогресу в наукових дослідженнях;

4) заохочення національних наукових установ до участі в міжнародних заходах, проєктах;

5) заохочення до вивчення передового досвіду у сфері попередження професійних ризиків та захисту життя і здоров'я працівників, а також його впровадження роботодавцями.»;

4) у частині сьомій статті 29 законопроекту слова «що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах освіти і науки» замінити словами «у сфері освіти і науки».

Міністр освіти і науки України

Оксен ЛІСОВИЙ